

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
48/2022	Kommunestyret	PS	10.05.2022

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Atle Fasteland	FE-140, FA-U01	22/303

STRUKTUR PÅ NÆRINGSARBEIDET I VAKSDAL KOMMUNE

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Kommunedirektøren set i gang prosess rundt organisering og vitalisering av Vaksdal Næringssselskap. Sak om dette vert lagt fram til politisk handsaming til FPØ 27.09 og KS 18.10 2022.

FPØ 35/2022 - Formannskapet si innstilling til kommunestyret:

Kommunedirektøren set i gang prosess rundt organisering og endring av Vaksdal kommune sitt næringsarbeid, Sak om dette vert lagt fram til politisk handsaming til FPØ 27.09 og KS 18.10 2022. Denne saka må som eit minimum innehalde:- Endring av dagens næringssselskap/selskapsstruktur.- Nye retningslinjer for eit eventuelt næringssselskap som stettar krava i KS sin vegleiar om selskapsdanning i kommunal sektor.»

Forslag til vedtak frå Sp, SV og Høgre ført inn i møteportalen av Kjartan Haugsnes, SV:

Kommunedirektøren set i gang prosess rundt organisering av Vaksdal kommune sitt næringsarbeid, Sak om dette vert lagt fram til politisk handsaming til FPØ 23.08.2022 og KS 06.09.2022. Denne saka må som eit minimum innehalde:

- Drøfting av dagens næringssselskap/selskapsstruktur.
- Nye retningslinjer for næringssselskapet som stettar krava i KS sin vegleiar om selskapsdanning i kommunal sektor.

Kommunestyret - Sak 48/2022

KOM - Behandling:

Lisa Johnsen Lunde, Ap erstatta vara Eirik Haga, Ap i denne saka.

Følgjande representantar ba om å få vurdert sin habilitet:

Magne Hestad, AP som styremedlem i Vaksdal Næringssselskap, Amalie Johnsen Lunde, H som

styremedlem i Vaksdal Næringsselskap. Hege Eide Vik, Sp som har møterett i generalforsamling for vaksdal næringsselskap. Karin Groth, Frp som varamedlem i Vaksdal næringsselskap og Boris Groth, Frp som leiar i Vaksdal Næringsråd.

Kommunestyret vedtok samrøystes at Magne Hestad og Amalie Johnsen Lunde er inhabil med heimel i forvaltningslova §6 første ledd e) 2.

Kommunestyret vedtok samrøystes av Hege Eide Vik, Karin Groth og Boris Groth var habil Eirik Haga, Ap erstatta Magne Hestad, Ap, Torben Lilletveit, H erstatta Amalie Johnsen Lunde, H.

På vegne av Sp, SV, Høgre og Frp la Kjartan Haugsnes, SV fram følgjande forslag til vedtak:

Kommunedirektøren set i gang prosess rundt organisering av Vaksdal kommune sitt næringsarbeid, Sak om dette vert lagt fram til politisk handsaming til FPØ 23.08.2022 og KS 06.09.2022. Denne saka må som eit minimum innehalde:

- Drøfting av dagens næringsselskap/selskapsstruktur.
- Nye retningslinjer for næringsselskapet som stettar krava i KS sin vegleiar om selskapsdanning i kommunal sektor.

Eirik Haga, Ap fremja kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak i saka:

Kommunedirektøren set i gang prosess rundt organisering og vitalisering av Vaksdal Næringsselskap. Sak om dette vert lagt fram til politisk handsaming til FPØ 27.09 og KS 18.10 2022.

Kommunestyret drøfta saka.

Formannskapet si innstilling til formannskapet vart sett opp mot Ap sitt framlegg til vedtak. Formannskapet si innstilling vart vedteke med 12 stemmer (H,SP,SV) mot 9 stemmer (Ap,Frp,Krf).

Formannskapet si innstilling vart sett opp SV,Sp og Høgre sitt framlegg. SV,SP og Høgre sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

KOM - Tilråding/Vedtak:

Kommunedirektøren set i gang prosess rundt organisering av Vaksdal kommune sitt næringsarbeid, Sak om dette vert lagt fram til politisk handsaming til FPØ 23.08.2022 og KS 06.09.2022. Denne saka må som eit minimum innehalde:

- Drøfting av dagens næringsselskap/selskapsstruktur.
- Nye retningslinjer for næringsselskapet som stettar krava i KS sin vegleiar om selskapsdanning i kommunal sektor.

Saksopplysningar:

I møte 26.04.22 behandla formannskapet i Vaksdal utkast til strategiske næringsplan 2022-2035, [sak 35/2022](#). Saka omhandla også vurderingar knytt til næringsarbeidet i kommunen med eige punkt i kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

«Kommunedirektøren set i gang prosess rundt organisering og vitalisering av Vaksdal Næringssselskap. Sak om dette vert lagt fram til politisk handsaming til FPØ 27.09 og KS 18.10 2022.»

Formannskapet vedtok følgjande oversendingsforslag i same sak 26.04.22:

«Oversendingsforslag:

Punkt 3. om struktur på næringsarbeidet til Vaksdal Kommune vert lagt fram som eigen sak til Kommunestyret»

Formannskapet vedtok også følgjande innstilling til kommunestyret om næringsarbeidet:

«Kommunedirektøren set i gang prosess rundt organisering og endring av Vaksdal kommune sitt næringsarbeid, Sak om dette vert lagt fram til politisk handsaming til FPØ 27.09 og KS 18.10 2022. Denne saka må som eit minimum innehalde:- Endring av dagens næringssselskap/selskapsstruktur.- Nye retningslinjer for eit eventuelt næringssselskap som stettar krava i KS sin vegleiar om selskapsdanning i kommunal sektor.»

Med bakgrunn i formannskapet sitt oversendingsforslag er tekst knytt til næringsarbeidet i kommunen saksa frå formannskapet si sak 35/2022 om strategisk næringsplan.

Bakgrunn for saka

Det er ulike modellar for næringsarbeid i kommune-Noreg og i arbeidet med strategisk næringsplan har ein vurdert modellar for næringsarbeid i Vaksdal kommune. Nokre kommunar har ein kommunalt tilsett næringssjef som er ansvarleg for det overordna næringsarbeidet. Ein del kommunar har næringssjef eller næringssselskap, i kombinasjonar næringshagar. Ein næringshage har som regel eige styre valt av aksjonærene. Nokre større kommunar, Voss er eit døme på det, har eigne næringshagar. I mindre kommunar på storleik med Vaksdal er ofte næringshagane eit samarbeid på tvers av kommunegrenser. Slik er det og ulike modellar for organisering av næringshagane.

Ein kommunalt tilsett næringssjef må, etter kommunedirektøren sitt syn, ha ei relativt fri rolle i den kommunale organisasjonen og vere tilsett rett under kommunedirektør. Personen bør ikkje høyre til i ei eining, men jobbe på tvers og utadretta med næringsarbeid og rapportere direkte til kommunedirektøren.

Som det kjem fram av framlegg til Strategisk næringsplan tenkjer ein at Vaksdal kommune også frametter skal ha eit næringssselskap, og at ein framleis skal velje ein modell der Vaksdal Næringssselskap (VNS) har det overordna ansvaret for næringsarbeidet i kommunen. Kommunedirektøren har i prosessen vore usikker på kva som er den mest tenlege modellen i Vaksdal kommune. Eit næringssselskap som fungerer godt i samspel både med kommune, næringsdrivande og samfunnet rundt er oftast gode pådrivarar for ønskja utvikling.

Vaksdal kommune har sidan 90-talet hatt ein modell med næringssselskap. VNS var, etter kommunedirektøren sitt syn, oppretta i ei tid med andre utfordringar enn dei vi står framom i dag. Kommunedirektøren vurderer det slik at eit framtidsretta, sjølvstendig næringssselskap er den mest

tenlege modellen for å møte dei moglegheitene mellom anna K5 gjev oss så innovativt som mogleg. Likevel ser kommunedirektøren tydeleg at vi må reorganisera og vitalisere VNS. Difor ber kommunedirektøren om politisk godkjenning til å starte ein slik prosess og sjølvstendig ha dette som sak på generalforsamling.

Kommunedirektøren ser føre seg at Vaksdal kommune treng eit styrkt Næringssselskap. Dette vil krevje ressursar. I åra frametter vil ein måtte finne midlar til minst 2 heile stillingar. Skal VNS og Vaksdal lukkast med næringssselskapmodellen treng vi tilsette der som både kan ha overordna kontakt med sentrale og regionale aktørar og slik sjå dei store linene frametter. Samstundes må næringssselskapet lukkast langt betre enn det kan sjå ut som ein har dei seinaste år i dialogen med lokalt næringsliv.

God samhandling med Vaksdal Næringsråd (VNR) og næringsaktørar i Nordhordland, Voss, Osterøy, Bergen og Vestland er heilt avgjerande for at kommunen skal lukkast. Vaksdal kommune samarbeider og er medlem i mange ulike næringsorgan. Dette samarbeidet må styrkjast i åra som kjem. Kommunedirektøren vurderer at vi truleg må utvide horisonten vår, og kanskje og knyte oss til mellom anna Industriutvikling Vest og andre som kan hjelpe oss i prosessen med positiv utvikling i åra framover.

Eit framtidsretta VNS må lukkast med samhandlinga med eige styre, samt politisk og administrativ leiing i Vaksdal. Kommunedirektøren meiner Vaksdal kommune framleis bør vera største eigar. Det bør, etter kommunedirektøren sitt syn, kunne opnast opp for ei utviding av aksjekapitalen og eventuelle nye eigarar i samband med ein revitaliseringsprosess av VNS.

Profesjonalisering av styrearbeidet må vere ein del av utviklinga til VNS. Korleis kan styret bidra til å vitalisere selskapet? Er det naturleg at ordførar og kommunedirektør er like tett på styret som i dag, eller skal styreleiar/dagleg leiar rapportere jamleg til politisk nivå på bakgrunn av oppsette mål?

Eit vitalisert VNS må evne å sette dagsorden, informere, fylgje opp, kommunisere med omgjevnadane og synleggjere næringsarbeidet. I prosessen med å tilpassa VNS til nye rammer og utfordringar må ein og måtte vurdere kva tilsette selskapet vil trengje i åra frametter.

Kommunedirektøren legg med dette fram saka med same framlegg til vedtak som i sak 35/2022.